

ANDREAS
GRUBER

MIR
TLES
RATAS

TRILERIS

Prologas

Greitkelis skendėjo tamsoje, matėsi tik žibintų metamų šviesų dryžiai, kurie tarsį nesibaigianti tiesi linija driekėsi priešais Beno Markso automobilį.

Ketvirta valanda ryto! Nedrąsiai brėško ryto aušra. Po geros valandos patekės saulė. Šįkart jis važiavo į Hamburgą. Dar keturias valandas Benas Marksas praleis kelyje, o tuomet sustos sunkvežimių poilsio aikštelėje. Pirmoji pertrauka. Lygiai trisdešimt minučių. Tada važiuos toliau. Per tą laiką išgers puodelį arba du kavos iš termosų, stengsis pakentėti ir neiti į tualetą. Kaip visada.

Važiavo aštuoniasdešimties kilometrų per valandą greičiu. Variklis riaumoją, o žmonos ir dviejų mažylių nuotraukos, užkištos už galinio vaizdo veidrodėlio, kaskart sudrebėdavo, kai sunkvežimis važiuodavo per nelygumus. Sunkvežimis buvo pilnutėlis. Vilkikas su priekaba — keliu riedėjo trisdešimt tonų. Dar gero kai prieš auštant Benas nuvyko į pieninės šaldymo patalpas. Kuo anksčiau atvyksti į Hamburgą, tuo geriau. Jis turėjo pristatyti pieno cisterną, o tada prisikabinti maisto produktų priekabą ir grįžti į Frankfurtą. Bent jau šį savaitgalį pamatys savo dukrytes. Abi mergaitės prisipažino, kad ateityje taip pat norėtų tapti sunkvežimio vairuotojomis, nes labai mėgsta dribsnius su jogurtu. Tokias nesąmones reiktų išmušti joms iš galvų. Šis darbas labiau nei nepavydėtinas, bet Benas tiesiog nemokėjo nieko kito.

Įsijungė radiją. Pasigirdo eismo naujienos. Visuomet buvo taip pat: kai laidos vedėjas pranešdavo apie spūstį, paprastai jau nelikdavo laiko ką nors keisti. Todėl jis labiau pasitikėjo žmonių pranešimais per radijo stotelę.

Benas žvilgtelėjo aukštyn. Prietaisas kaboją ant laikiklio, o

laidas siūbavo į visas puses. Tyla. Geras ženklas. Ar nevertėtų paklausti, gal šiuo keliu vyksta kitas vairuotojas? *Šiuo laiku?* Visai įmanoma.

„... o dabar pranešimai apie eismą Frankfurto regione. Kelyje tarp Frankfurto ir Bucbacho, A5 greitkelyje, pastebėtas prieš eismą važiuojantis, į šiaurę judantis vairuotojas. Būkite atsargūs keliaudami abiem kryptimis ir stenkitės nelenkti šio automobilio.“

Tai jo kelias! Benui per nugarą nubėgo šurpuliukai. Per septynerius darbo sunkvežimio vairuotoju metus jis niekada nematė nieko panašaus. Įtempęs akis žiūrėjo į priekį, bet nieko nematė. Jį aplenkė keli lengvieji automobiliai, skubantys šiaurės kryptimi.

— Ei, jūs, idiotai! — nusikeikė jis. — Ar negirdėjote pranešimo?

Jis sumirksėjo automobilio žibintais, bet vairuotojai toliau spaudė greičio pedalą ir skubėjo tolyn.

Benas pažvelgė į šoninį veidrodėlį. Greitkelis pamažu atbudo. Kelyje matėsi vis daugiau lengvųjų automobilių. Arba keliautojai, arba neturintys mokyklinio amžiaus vaikų žmonės, vykstantys į šiaurę. Arba anksti besikeliantys vyturiai, važiuojantys į darbą.

— Šūdas! — nusikeikė jis ir čiupo radijo stotelę. — Kalba Benas, vairuoju baltą „Scania“ sunkvežimį. Kalbu šeštu kanalu. Kolegos, ar girdite? Esu A5 kelyje, važiuoju į šiaurę Bucbacho kryptimi. Ką tik per radiją pranešė apie vairuotoją, lekiantį priešinga kryptimi. Ar kas nors dar važiuoja šiuo keliu?

Pasigirdo spragtelėjimas. Tada žemas, duslus balsas.

— Čia Oskaras, važiuoju mėlynu MAN sunkvežimiu. Šeštame kanale yra trikdžių, persijunk devynioliktą.

Benas įsijungė devynioliktą kanalą.

— Ar dabar geriau girdi?

— Taip, kur esi?

— Ką tik pravažiavau Frankfurto šiaurės vakarų sankryžą.

Benas pažvelgė į navigacijos stotelę ir tiksliai apskaičiavo kilometrus.

— Esu maždaug už trijų kilometrų nuo tavęs, ką tik pravažiavau Taunuso poilsio aikštelę, — atsakė Oskaras. — Keliu važiuoja daug šeimų.

— Matau, — patvirtino Benas.

— Kol kas nesusidūriau su šiuo automobiliu. Blokada?

Benui pašurpo rankų oda. Jis stipriai suspaudė oda aptrauktą vairą. *Blokada!* Daugybę metų bijojo šios akimirkos. Bet kas kitas tai padarys, jei ne jis su Oskaru? Bent jau jis ir jo automobilis buvo apdrausti.

— Žinoma, — atsakė išdžiūvusią gerkle.

— Gerai, gal jis tiesiog netyčia išvažiavo ne į tą kelio pusę ir jau seniai stovi kelkraštyje, avarinio sustojimo juostoje.

— O jei ne?

— Tuomet mes jį sustabdysime.

Oskaras kalbėjo taip, tarsi turėtų patirties su pamišėliais, tyčia važiuojančiais prieš eismą.

— Spausk greičio pedalą, drauguži. Aš važiuosiu lėčiau. Pasi-matysime po keturių minučių. Pabaiga, išjungiu.

— Pabaiga, išjungiu, — sušnabždėjo Benas.

Ši greitkelio dalis buvo padalinta į tris eismo juostas. Dviejų sunkvežimių gali neužtekti. Jis žvilgtelėjo į radijo stotelę. Garsia-kalbis tylėjo.

Benas instinktyviai padidino greitį. Važiavo beveik šimto ki-lometrų per valandą greičiu, persirikiavo į antrą juostą ir aplenkė „Citroën“ automobilį su priekaba. Pro langą matė, kad ant galinės sėdynės miega du vaikai. Bent jau pamišėlis neatsitrenktų į šį au-tomobilį ir nesugriautų šeimos gyvenimo.

Už kelių šimtų metrų pamatė poilsio aikštelės ženklą, pro ku-rią neseniai pravažiavo Oskaras. Ten turėtų būti daugiau sunkve-žimių vairuotojų. Benas vėl čiupo radijo stotelę. Tuo pat devynio-liktu kanalu pasigirdo pranešimas.

— Benai, Oskarai, čia kalba Ketė. Girdėjau jūsų pokalbį. Vai-

ruoju juodą „Mack“ sunkvežimį. Ar jums reikia trečio? Dabar išsuku iš Taunuso poilsio aikštelės ir važiuoju tiesiai.

— Sveika atvykusi, Kete. Oras kvepia metalu, alyva ir benzinu, — sušuko Oskaras.

— Nieko naujo.

— Labas rytas, Kete, — pasisveikino Benas. *Iš tiesų, visi šie šaunūs pokalbiai turėtų raminti nervus.* — Kaip tik važiuoju į aikštelę.

Jis pažvelgė pro šoninį langą. Restoranas ir už jo esantis apžvalgos bokštas su stikliniu liftu buvo ryškiai apšviesti, bet jie buvo kitoje kelio pusėje. Virš greitkelio driekėsi tiltas. Ant jo Benas pamatė septynias tonas sveriantį juodą JAV vilkiką be priekabos, kuris greitėdamas lėkė link įvažiavimo į greitkelių.

Benas sumirksėjo automobilio šviesomis.

— Aš tave matau, — pasakė jis.

— Bičiuli, aš tave matau! — suriko Ketė. — Traukis!

Ji du kartus paspaudė sunkvežimio signalą. „Mack“ dukart suriaumojo kaip kruizinis laivas, išplaukiantis iš uosto.

Benas liko vidurinėje eismo juostoje. Ketė greitėdama važiavo priešais jį dešiniąja. Žinoma, jos juodas sunkvežimis turėjo daug daugiau arklio galių.

— Sveika prisijungusi prie komandos, — gergždžiančiu balsu ištarė Benas.

Staiga jam pasidarė bloga.

— Koks džiaugsmingas pasisveikinimas, — nuskambėjo ciniškas balsas.

Pasivijęs Ketę, Benas šiek tiek sulėtino greitį. Jie važiavo vienas šalia kito. Vienu metu jiems kilo tokia pati mintis ir jie įjungė avarinę signalizaciją. Vis dėlto kai kurie už jų skubantys vairuotojai pypsėjo ir mirkčiojo šviesomis.

— Tegul tie asilai mus aplenkia ir perima mūsų darbą, — keikėsi Ketė.

Benas pažvelgė pro langą į Ketės kabiną. Kiek pavyko žžiūrėti prietaisų skleidžiamoje šviesoje, ji buvo trumpais tamsiais plaukais, dėvėjo juodą kepuraitę su snapeliu, derančią prie sunkvežimio spalvos. Ant kaklo matėsi tatuiruotė.

— Ar tai tavo sunkvežimis? — paklausė Benas.

— Taip.

— Ir tu vis tiek su mumis blokuosi kelią?

— Iš patirties žinau, kad kelių gaideliai dažniausiai renkasi vidurinę juostą. Taigi, pavojus man negresia.

— Pritariu, — įsiterpė Oskaras.

— Kur tu esi? — paklausė Ketė.

Aparatė pasigirdo traškesys. Oskaras nurodė savo buvimo vietą.

Benas žvilgtelėjo į laikrodį. Nuo pirmojo pokalbio su Oskaru prabėgo keturios minutės. Jį galėjo pasivyti bet kurią akimirką.

— Tyliai! — sušuko Ketė.

Per radiją pasigirdo įspėjimas apie vairuotoją, važiuojantį priešinga eismo juosta.

— *Pavojus neatšauktas — ir toliau atsargiai važiuokite abiem kryptimis.*

Netrukus vėl suskambo muzika. *Stairway to Heaven**.

— Idiotai, — keikėsi Benas ir pritildė radijo imtuvą, kad negirdėtų priedainio.

— Matau jus šoniniame veidrodėlyje, — pagaliau ištarė Oskaras. — Atlaisvinkite man šiek tiek vietos. Sulėtinsiu greitį.

Benas pamatė priešais važiuojančio sunkvežimio stabdžių žibintus. Automobilis persirikiavo į trečią juostą. Kaip ir sakė Oskaras: mėlynas MAN. Sunkvežimis tempė priekabą.

— Koks kroviny? — paklausė Benas.

— Statybinė įranga.

Priekaba buvo mažiausiai aštuoniolikos metrų ilgio ir, Beno

* Britų roko grupės „Led Zeppelin“ daina „Laiptai į dangų“.

skaičiavimais, svoris siekė keturiasdešimt tonų. Jis su Kete padidino greitį ir už kelių šimtų metrų pavijo Oskarą.

Dabar jie važiavo vienas šalia kito. Varikliai gaudė dvigubai garsiau nei anksčiau. Šoniniame veidrodėlyje Benas matė, kaip už jų rikiuojasi automobilių kolona. Tikėtina, dauguma jų suprato, ką sugalvojo sunkvežimių vairuotojai, tačiau kai kurie gudruoliai vis tiek pypsėjo ir mirksėjo šviesomis.

— Nekreipkite dėmesio, — patarė Oskaras.

Benas žvilgtelėjo į greta važiuojančio automobilio kabiną. Oskaras sėdėjo šiek tiek aukščiau už jį. Buvo kokių šešiasdešimties metrų, pliktelėjusią galvą juosė žilų plaukų vainikas, su ūsais ir turėjo kelių kilogramų antsvorį. Marškinių rankovės buvo užraitotos į viršų, o ant riešo kaboją daugybė draugystės apyrankių, kurios blizgėjo prietaisų skydo šviesoje. Kažkodėl jis priminė Benui tėvą.

Jie tylėdami važiavo vienas šalia kito. Sulėtino greitį iki septyniasdešimties kilometrų per valandą ir laukė, kas bus toliau. Priekais juos — tuščias greitkelis. Prietamą skrodė tik jų automobilių šviesos.

Šešiasdešimt kilometrų per valandą.

Trečią kartą per radiją pasigirdo pranešimas apie vairuojantį pamišėlį. Bet ir šįkart nieko nesimatė. Beno pulsas pagreitėjo. Jis išjungė radiją ir gurkštelėjo iš termoso. Galbūt paskutinį kartą. Tik dabar pastebėjo, kokia išdžiūvusi gerklė.

Jie važiavo dar lėčiau.

Penkiasdešimt kilometrų per valandą.

— Negali būti... Štai jis, priekyje, — staiga iš radijo stotelės pasigirdo Oskaro balsas. — Link mūsų artėja vidurine juosta.

Kaip ir sakė Ketė.

Beveik vienu metu jie įjungė tolimąsias šviesas ir pradėjo signalizuoti. Dabar Benas pamatė link jų lekiančio automobilio žibintus. Tada tas šunsnukis išjungė šviesas.

— Jis nemažina greičio! — sušuko Ketė.

— Sulėtinkime iki keturiasdešimties, — pasiūlė Oskaras.

Benas patraukė koją nuo greičio pedalo. Pamatęs, kad sunkvežimiai kairėje ir dešinėje pusėje atsilieka, jis taip pat spustelėjo stabdžio pedalą, kad važiuotų su jais viena linija.

— Benai, tai rimta, — ištarė Oskaras. — Jis didina greitį ir važiuoja tiesiai į tave.

— Ar turi oro pagalvę? — pasiteiravo Ketė.

— Taip, — gergždžiančiu balsu atsakė Benas ir akies krašteliu pastebėjo, kaip Oskaras žvilgtelėjo į jo kabiną.

Atrodė, kad Oskarą ir Ketę jis pažįsta visą amžinybę. Tikriausiai todėl, kad tokią svarbią akimirką kaip ši norėjosi turėti artimų draugų.

— Smūgio metu nesiremink rankomis į vairą, supratai? — ištarė Ketė.

— Nesąmonė! — subaubė Oskaras. — Atsisek saugos diržą!

— Ką turiu daryti? — šaukė Benas.

— Paleisk vairą, atsisek diržą ir lipk už sėdynės! Miegojimo zonoje yra vienu metru didesnė erdvė!

Benas spoksojo į automobilį, lekiantį tiesiai į jį. Griebė diržo sagtį. *O jei neužteks laiko?* Kojos buvo tarsi švininės.

— Nagi, judinkis! — šaukė Oskaras.

— Jau nebespėsi! — rėkė Ketė.

Benas sėdėjo kaip suakmenėjęs. Instinktyviai pažiūrėjo į dukterų nuotrauką. *Šūdas! Kokia kvaila mintis! Jei tik būtum išvažiuęs ne ketvirtą, o penktą valandą.*

Po akimirkos priartėjo automobilis. Tamsus ir greitas. Išdygo kaip iš pragaro, važėsi į Beno sunkvežimio buferį ir palindo po automobilio ašimi. Benas ištiesė rankas ir trenkėsi į oro pagalvę. Išgirdo, kaip sutraškėjo priekinis stiklas, subraškėjo metalas. Viskas, kas nebuvo pritvirtinta, skriejo per kabiną.

Priekinis stiklas, primenantis voratinklį, iškrito iš rėmo ir nulėkė į šoną, o šoninių langų skeveldros pabiro ant Beno. Tą pačią akimirką automobilyje sušvilpė vėjas, nuplėšdamas nuo galinio

vaizdo veidrodėlio nuotraukas. Benas norėjo jas pagauti, bet pats nuskriejo į šoną.

Pasipylė kibirkštys. Sunkvežimis sudrebėjo.

— Stabdyk! Laikyk automobilį viduryje! — klykė Ketė.

Benas instinktyviai paspaudė greičio pedalą. Jis stūmė su-traiškytą lengvąjį automobilį asfaltu priešais save, nedrįsdamas pažvelgti žemyn. Iš automobilio nieko neliko — sulamdyta meta-lo, plastiko ir degančio benzino košė. Ir kažkas panašus į žmogaus kūną.

I

SAVIŽUDYBĒ

Trečīdienis, birželio 1-oji

Aleksandra Meiksner prisisegė radijo stotelę prie diržo ir perėjo greitkelį. Greitosios pagalbos automobilio žibintų šviesa atspindėjo nuo šlapio asfalto. Netoliese vėjyje plevėsavo raudonos ir baltos spalvų užtvaros juosta. Visa kelio atkarpa atrodė kaip mūšio laukas.

— Meiksner, greitkelių policija, — prisistatė ji ugniagesiui, vadovaujančiam gelbėjimo operacijai. — Na ir?

— Nieko negalime padaryti, — sušuko jis, stengdamasis perrekti krano, kuris judėjo į patogesnę vietą, gausmą. — Turime ištraukti kūną iš metalo nuolaužų.

Meiksner pažvelgė į greitosios pagalbos automobilį, stovintį pakeleje. Pravertos galinės durys. Viduje gulėjo jaunas vyras. Gražus, tvirtas, šviesių plaukų. Buvo sužalotas, galva sutvarstyta. Dokumentuose parašyta, kad tai Benas Marksas. Jis sustabdė priešinga kryptimi lekiantį vairuotoją ir vis dar buvo ištiktas šoko. Kai skubiosios pagalbos gydytojas jį apžiūrės, Meiksner norėjo su Benu trumpai šnektelėti, kol jo neišvežė į ligoninę.

Laukdama ji artinosi prie nelaimės vietos. *O Dieve, koks siaubas!* Juodas „Audi“ automobilis priekine dalimi trenkėsi į sunkvežimį ir palindo po jo ašimi. Nuo stipraus smūgio pratrūko šoninė sunkvežimio sienelė ir pienas išsiliejo ant greitkelio. Tačiau blogiausia, kad lengvojo automobilio stogas buvo nuplėštas, o pati mašina suspausta kaip armonika. *Tiesiog išvažiavo į kitą eismo juostą? Netikiu!* Jei tai tiesa, kaip teigė kitų dviejų sunkvežimžių vairuotojai, „Audi“ vairuotojas išjungė šviesas ir padidino greitį. *Vadinasi, tu norėjai mirti!*

Meiksner specialiu purškalu pažymėjo ratų padėtį ant kelio,

tada ugniagesiai plieniniais lynais ištraukė automobilio nuolaužas iš po sunkvežimio. Hidraulinėmis žirkklėmis perpjovė metalą, ištraukė vyro kūną — tiksliau, tai, kas iš jo liko. *Šūdas!* Vieną jauną ugniagesį net supykinio. Meiksner negalėjo atspėti, kiek savižudžiui metų. Bet kuriuo atveju, sprendžiant iš drabužių, tai buvo vyras. Tai, kas liko iš galvos, kyšojo sugrūsta tarp pečių.

Net jei kur nors šalia gulėjo vairuotojo pažymėjimas ar asmens tapatybės kortelė, dabar nepavyktų jų rasti. Meiksner susisiekė su centrine būstine ir padiktavo „Audi“ automobilio Vysbado numerius, kad nustatytų transporto priemonės savininką. Jei mirusysis buvo automobilio savininkas, šiuo metu tai vienintelis būdas nustatyti jo tapatybę. Būtina kuo skubiau sužinoti jo pavardę. Meiksner nuo diržo nusegė prožektorių. Smalsiai pašvietė į suniokoto automobilio vidų. Visur stiklo šukės ir kraujas. Tarp pedalų įstrigęs išmanusis telefonas. Galbūt vyras kalbėjosi telefonu, jis iškrito iš rankų, ir, norėdamas jį pasiekti, vairuotojas netyčia pasuko ne į tą kelią ir išvažiavo į priešingos krypties eismo juostą. To negalima visiškai atmesti, tačiau tai atrodė mažai tikėtina.

Meiksner latekso pirštinėmis paėmė telefoną ir įdėjo į permatomą maišelį. Ekranas buvo aplipęs krauju ir stiklo šukėmis. Nors ir įtrūkęs, telefonas vis dar veikė. Šie daiktai tiesiog nesunaikinami. Per plastikinį maišelį Meiksner norėjo patikrinti adresatus ir paskutinio pokalbio informaciją, bet telefonas buvo užrakintas.

Po velnių, reikalingas piršto atspaudas!

Apsidairiusi kelio pakraštyje pamatė ant neštuvų gulintį maišą su palaikais. Greitosios pagalbos gydytojas pažvelgė į rankinį laikrodį ir kažką užrašė popieriaus lape.

Priėjusi prie neštuvų Meiksner atsegė maišo užtrauktuką. Iškrito žuvusiojo ranka, o ant žemės pabiro stiklo šukės.

— Gal galėčiau padėti? — nepakeldamas akių nuo dokumentų, abejingai sumurmėjo gydytojas.

— Reikėtų jo piršto atspaudu, — sušnabždėjo ji ir, įkišusi į

plastikinį maišelį lavono smilių, galiuką prispaudė prie išmaniojo telefono.

Nors vyras jau buvo miręs, jo pirštų atspaudai turėtų tikti. Ir iš tiesų — skaitytuvas suveikė, telefonas atgijo ir informacija tapo prieinama. Meiksner žengė į šalį.

— O kas užsegs maišą? — sušuko gydytojas.

— Jūs!

Meiksner visiškai nenorėjo dar kartą pamatyti lavono ir jo paliesti. Užuoat tai dariusi, ji peržiūrėjo telefone naujausias žinutes.

Likus kelioms minutėms iki susidūrimo, vyras išsiuntė pranešimą. Tikėtina, tai nebuvo žinutė žmonai: „Mieloji, jau junk kavos aparatą, pabučiuok nuo manęs vaikus, netrukus būsiu pas jus.“

Kadangi pati turėjo dukterį, tikriausiai būtų parašiusi ką nors panašaus. Įjungusi žinutę, ji perbėgo akimis kelis sakinius. Tai, ką perskaitė, skambėjo visiškai kitaip, nei tikėjosi.

Tu teisus.

Praeitis mus pasivys.

Birželio 1-oji mus visus sunaikins.

Lik sveikas!

Staiga suskambo Meiksner telefonas. Moteris nedelsdama atsiliepė: centrinis biuras.

— Patikrinome automobilio numerius. Tai tarnybinis telefonas. Čia mūsų kolega iš Vysbadeno BKA*.

— Iš Federalinio biuro? — nustebusi pasitiksino Meiksner.

— Taip. Vyriausiasis kriminalinės policijos komisaras Geraldas Rorbekas.

Meiksner anksčiau nebuvo girdėjusi šios pavardės, tačiau BKA tarnybą puikiai žinojo. Beveik tris semestrus ji studijavo akademijoje, o galiausiai iškėlė baltą vėliavą. Jau metus būtų dirbusi

* Federalinis kriminalinių tyrimų biuras — toliau tekste vartojamas trumpinys BKA (čia ir toliau vert. past.).

kriminalinių nusikaltimų profiliuotoja, bet nesutarė su dėstytoju. Jis nepatiko beveik visiems kurso draugams. Todėl kartu su Šėnfeldu ir Gomesu nutraukė studijas. Tik Sabina Nemeč ir Tina Martineli baigė akademią, skirtą itin gabiems jaunuoliams. Būtent tos, iš kurių mažiausiai buvo tikėtasi. Dieve, koks asilas buvo jų dėstytojas. *Martenas Sneideris*, ciniškai pagalvojo ji. Ne, ne taip: *Martenas S. Sneideris*. Ta S buvo jam velnioniškai svarbi.

— Ar girdite?

— Taip, ačiū už informaciją, — padėkojo Meiksner. — Ar Rorbekas turi giminaičių?

Ji girdėjo, kaip kolegė iš centrinio biuro barškina į klaviatūrą.

— Pernai mirė jo žmona. Turi sūnų, kuriam penkeri.

Šūdas!

— Dėkoju, — Meiksner baigė pokalbį.

Vadinasi, kolega! Ir dar našlaitis sūnus! Ji žvilgtelėjo į maišą ant neštuvų, ir prieš akis iškilo siaubingi vaizdai. Suplėšytos kelnės, keliose vietose sulaužytos kojos, iš kūno telikusi sudarkytos masės krūva.

Ją apėmė bloga nuojauta. Dar kartą priėjo prie automobilio nuolaužų ir žibintuvu pašvietė vidun. *Nieko!* Tada apėjo automobilį ir pašvietė į galinę sėdynę. Instinktyviai tikėjosi išvysti sutraiškytą vaiko kūnelį. Laimė, ten buvo tuščia.

— Ei, jūs! — šuktelėjo ji vienam iš ugniagesių. — Gal galėtumėte atidaryti bagažinę?

— Dabar?

— Ne, po pusryčių. Žinoma, kad dabar. Skubiai!

Minutėlę Meiksner laukė, kol du vyrai hidraulinėmis žirkklėmis prakirpo dangtį.

Praeitis mus pasivys... Lik sveikas!

Vyrai žengė į šalį, ir Meiksner žvilgtelėjo į bagažinę.

Tuščia! Jokio vaiko kūno.

Moteris su palengvėjimu atsiduso.

— Gerai, ačiū.

Ji žvilgtelėjo į mobiliojo telefono ekraną ir dar kartą perskaitė tekstą — kaip ir anksčiau, jis atrodė toks pat beprasmiškas. Be mįslingo turinio, ją glumino dar vienas dalykas: *birželio pirmoji, juk tai šiandien!*

Staiga ji prisiminė, kad net nepatikrino, kam išsiųsta žinutė. Žvilgtelėjo į gavėjo numerį. kažkas, kas išsaugota kaip SNEI.

— O ne! — išsprūdo jai. — *Žinau šį numerį! Žinau ir pavardę!*

Mįslinga žinutė buvo išsiųsta jos buvusiam dėstytojui — Martenui S. Sneideriui.

Sabina Nemec įžengė į nedidelę auditoriją ir nužvelgė puslankiu kaip amfiteatre išdėstytas eiles. Jos aštuoni studentai jau sėdėjo savo vietose.

Vaizdas buvo pažįstamas. Keturis semestrus ji pati sėdėjo prie šių stalų. Neįprasta, kad dabar stovi prie dėstytojo pakylės.

Kai prieš devynis mėnesius Marteną Sneiderį suėmė ir nušalino nuo pareigų, jis atidavė ginklą bei tarnybinį ženklelį ir išėjo iš darbo akademijoje. Čia atsivėrė didelė spraga. Jį pakeitė keli kolegos, tačiau dabar dar viena dėstytoja, Ana Hagen, išvyko į komandiruotę. BKA prezidentas Hesas kreipėsi į Sabiną prašydamas trumpam perimti Hagenos kursą. Tik paskutinį mėnesį prieš vasaros atostogas. O kur dar darbas žmogžudysčių tyrimų komandoje. Sabina sutiko su sąlyga, kad užsiėmimuose dirbs pagal savo programą. Hesas nenoromis sutiko. Matyt, labai trūko darbuotojų. Kadangi Sabina buvo Sneiderio studentė, o vėliau ir bendradarbė, kaip niekas kitas išmanė jo dėstytojo metodus, todėl puikiai įsiliejo į akademijos veiklą.

Padėjusi bylas ant pulsto, Sabina už ausies užsibraukė ilgų rudų plaukų sruogą ir įsikišo rankas į kišenes. Vargu ar sulaukusi trisdešimt šešerių, buvo asmuo, kurį studentai gerbtų — nei fiziškai, nei kaip kitaip. Tačiau šie sėdėjo tyliai kaip pelės ir laukė.

— Esu Sabina Nemec, — prisistatė, nesakydama savo pareigų. — Sveiki atvykę į Operatyvinės bylų analizės kursą, — pradėjo ji ir pajuto, kaip širdis nusirito į kulnis.

Be abejo, jaudinosi labiau nei studentai,

— Kadangi kriminalistinės policijos vyriausioji komisarė Ana Hagen trumpam išvykusi į komandiruotę, likusią semes-

tro dalį dėstysiu aš. Kaip žinote, jūsų tikrasis dėstytojas Martenas Sneideris vis dar neribotam laikui nušalintas nuo pareigų.

— Martenas S. Sneideris, — riktelėjo kažkas iš galo.

— Teisingai.

Sabina nusišypsojo. Dieve, kaip dažnai girdėjo šį Sneiderio patikslinimą.

— Dabar galėtume paimti Operatyvinės bylų analizės vadovėlį ir imituoti kokios nors fiktyvios bylos tyrimą arba galime peržiūrėti išaiškintą nusikaltimą. Bet man tai nepatinka. Be to, nematau, kad tai veiksmingas mokymosi metodas. Net neįsivaizduoju, kas parašyta jūsų mokymosi programoje.

— Prastai pasirošta, — sumurmėjo studentas trečioje eilėje.

— Netgi sakyčiau, *visai nepasirošta*, — patikslino Sabina. — Tik vakar sužinojau, kad dėstysiu jūsų grupei. Todėl turiu štai tokią pasiūlymą. Darysiu su jumis tai, ką moku geriausiai.

Studentai neramiai sužiuro į Sabina.

— Keturis semestrus turėjau garbės mokyti pas Marteną S. Sneiderį, o vėliau su malonumu dirbau kartu vienoje komandoje. Per tą laiką susipažinau su jo metodais.

— Vizionieriško regėjimo metodai, — sušnabždėjo kažkuris studentas.

— Būtent. Be to, laikydamasi geriausių Sneiderio tradicijų, norėčiau kartu peržvelgti kelias *neišaiškintas* bylas. Jo nuomone, jau išspręstas bylas galima susirasti archyve arba paieškoti informacijos gūgle. Bet, kaip ir jis, norėčiau, kad taptumėte savarankiškai mąstančiais žmonėmis. Leidžiamas bet koks kūrybinis požiūris. Taigi imsime dabar sprendžiamą bylą ir pabandysime mąstyti nestandartiškai. Tai darydami susipažinsite su įvairiausiais Sneiderio tyrimo metodais — išskyrus kai kurias jo keistenybes.

— Pavyzdžiui, paties susuktas cigaretės, — sumurmėjo kažkas.

Studentai nusijuokė. Sabina nusišypsojo. Žinoma, juos pasiekė gandai apie Sneiderio priklausomybę nuo marihuanos.

Sabina vėl surimtėjo.

— Pirmiausia turiu paprašyti pasirašyti konfidencialumo sutartį, — ištarė Sabina ir, vaikščiodama per eiles, išdalijo blankus. — Jei pažeisite susitarimą, skrisite iš akademijos. Jei laikysitės mano nurodymų, galbūt per mėnesį išmoksite daugiau nei per visą semestrą, kaldami sausą teoriją. Ką manote?

Studentai linktelėjo galva. Viena mergina pakėlė ranką.

— Taip?

— Koks vis dėlto buvo Sneideris?

Sabina tikėjosi daug ko, tik ne tokio klausimo.

— Sneiderio neįmanoma apibūdinti. Jį reikia pažinti.

Tačiau studentų toks atsakymas netenkinio.

— Papasakokite! — primygtinai reikalavo jie.

Koks vis dėlto buvo Sneideris? Sabina sugrįžo prie pakylės, atsisėdo ant stalo ir užmetė koją ant kojos.

— Jis buvo nepakenčiamas, — ištarė ji. — Kartais jo nekenčiau, kaip elgėsi su kitais žmonėmis. Žemino, tiesiog sumaišydavo su žemėmis. Jis negalėjo pakęsti, kai jam prieštaraudavo. Tačiau toks griežtas elgesys su žmonėmis, ypač su studentais, vedė link vieno tikslo: mus tiesiog norėjo paruošti tikram gyvenimui. Jo kursą mesdavo septyniasdešimt procentų jaunuolių. Vis dėlto jis pasižymėjo aukščiausiu ištirtų bylų rodikliu — devyniasdešimt penki procentai. Jis galėjo įsijausti į bet kurio iškrypėlio smegenis ir tai darė negailėdamas savęs, — Sabina atsiduso ir užvertė akis. — Mes to tikrai nepasieksime.

Vienas studentas pakėlė ranką.

— Kalbama, kad pernai jis nušovė žmogų.

— Tiesa.

— Jūs buvote kartu, ar ne? Ar dėl šios priežasties jį suėmė ir pašalino iš tarnybos?

Sabina linktelėjo galvą. Prieš akis vis dar iškildavo vaizdai. Ji prisiminė, kaip tą dieną skruostais riedėjo ašaros.

— Ar dalyvavote Sneiderio teisme?

Ji vėl linktelėjo galvą.

— Buvau pagrindinė liudytoja.

— Ir?

Visi pasilenkė į priekį žiūrėjo į Sabiną.

O Dieve, kokie smalsūs jaunuoliai! Bet prieš metus ji su Meiksnier, Šėnfeldu, Gomesu ir Martineli buvo tokie patys.

— Išsitraukite Sneiderio bylą iš archyvo. Ten galėsite perskaityti mano parodymus.

— Seniai būtume tai padarę, bet neturime prieigos.

Ir aš tuomet neturėjau.

— Būkite kūrybingi ir ką nors sugalvokite.

Nusivylę studentai atsilošė kėdėse.

— Ką šiandien veikia Sneideris? — paklausė mergina trumpais šviesiais plaukais pirmoje eilėje.

— Tiesą sakant, nežinau.

Pasibaigus teismo procesui, Sabina su Sneideriu nebendravo. Per tą laiką nė karto jo nematė, neklausė patarimo, visas bylas sprendė pati.

Auditorijoje nutilus šurmuliui, ji perėjo suolų eiles ir surinko pasirašytas konfidencialumo sutartis. Tada paėmė nuotolinio valdymo pultelį, nuleido žaliuzes ir įjungė projektorių.

— Tikiuosi, jūsų skrandžiai stiprūs. Netrukus pamatysite nuotraukas iš neseniai įvykdyto nusikaltimo vietos...

Po valandos studentai išėjo iš auditorijos. Tikriausiai iškeliavo į kavinę išgerti stiprios kavos, nes valgyti nenorėjo. Nebuvo tikslo jų saugoti. Sabina nusprendė iš pradžių atskirti grūdus nuo pelų — taip darydavo Sneideris. Išjungusi projektorių, ji susirinko dokumentus.

Jau ketino eiti iš salės, kai suskambo mobilusis telefonas. Ekране pasirodė Heso numeris. *Jo didenybė prezidentas.* Gal jau sulaukė pirmųjų skundų dėl dėstyto metodikos?

— Labas rytas, prezidente Hesai, — pasisveikino ji.

— Nemeč, turiu jums bylą, — tiesiai prie reikalo suskubo vyras.

— Bet šiuo metu dėstau akademijoje. Jūs pats...

— Žinau! — pertraukė Hesas. — Kelios valandos akademijoje nėra tavo pagrindinis darbas.

— Ar tai žino vyriausiasis komisaras Timboltas?

— Nesirūpink, aš jam pranešiu.

— Ačiū, — sumurmėjo Sabina.

Po Sneiderio nušalinimo nuo pareigų Timboltas tapo naujuju BKA žmogžudysčių tyrimo skyriaus vadovu ir padarė neįtikėtiną karjeros šuolį.

— Kokia byla?

— Vakar vakare savo namuose moteris nukrito nuo laiptų ir nususuko sprandą. Netoli nuo čia, Maince. Rado šiandien ryte. Tikėtina, ją nužudė.

Tikėtina? Sabina tylėjo. Gal Hesas tyčiojasi?

— Įsilaužimas ir žmogžudystė?

— Dar nežinome.

— Su visa derama pagarba, vargu ar tai BKA tyrimas. Juk Mainco kriminalistai atsakingi...

— Nemeč! Kol kas aš sprendžiu, kur ir kada tyrimą atliks BKA, o kur ne jų reikalas. Ir šis nusikaltimas yra svarbus! Mirusioji — daktarė Katarina Hagen.

Hagen! Nedažna pavardė. Sabina padėjo dokumentus ant pakylės ir pažvelgė pro auditorijos langą į akademijos kiemą. Už automobilių aikštelės, užkardos ir sargo namelio kitapus gatvės stovėjo milžiniškas BKA pastatas.

— Hagen? — pakartojo ji. — Tokia pati kaip?..

— Būtent, kaip Ana Hagen. Mirusi moteris — jos sesuo.

Sabina nurijo seiles. Ne tik dėl to, kad dabar dėstė jos studentams. Ji pažinojo Aną asmeniškai. Hagenai buvo maždaug keturiasdešimt penkeri. Prieš dvejus metus Sabina lankė kelis jos kursus.

Dabar mirė Anos Hagenos sesuo.

— Ir aš turėčiau?..

— Taip, po velnių. Turėtumėte imtis šios bylos. Ir jei tai iš tiesų žmogžudystė, turėtumėte surasti tą šunsnukę.

— Ar Ana Hageną jau žino, kad jos?..

— Ne, ir tai bus antroji jūsų užduoties dalis: subtiliai pranešti jai šią žinią.